

Vår saksbehandler: Celine Berglie

Vår dato:
17.02.2023

Vår referanse
2023/255

Referat for møte i faglig råd for salg, service og reiseliv (FRSSR)

Tirsdag 07. februar 2023

Kl. 10:00 – 15:00.

Sted: Teams

Innkalt	Representerer
Aud Westgaard Hultberg	Skolenes Landsforbund
Birgit L. Kristiansen (nestleder)	LO - Fagforbundet
Dan Tore Falnes	Spekter
Guro Myklestul	Kommunal- og distriktsdepartementet
Henrik Hamborg (leder)	NHO Reiseliv
Jørgen Ellingsen	Forsvaret
Laila M. Berge	Virke
Line Stebekk	KS – skoleeier
Maren Svenning	LO - HK i Norge
Michella Maria Jensen	LO - Fellesforbundet
Per Inge Bergan	Utdanningsforbundet
Solveig Eldegard (AU) (deltok i sak 2/2023)	Utdanningsforbundet
Thomas Nordli Andersen	KS – skoleeier
Tor Svarva	NHO Service og Handel

Fra Utdanningsdirektoratet	
Celine Berglie	Avdeling for rettferdsvederlag og fagopplæring
Sana Ali	Divisjon for læring og vurdering (Sak 2-3/2023)
Forfall:	
Solveig Eldegard (deltok 10.05-10.35)	Utdanningsforbundet
Hilje Stormo	YS - parat
Terje Mikkelsen	LO – Norsk Arbeidsmandsforbund
Ashna Usman	Elevorganisasjonen

Dagsorden:

1/2023	<p>Godkjenning av innkalling og dagsorden Referat fra møte godkjennes per e-post og publiseres på sryogfagligerad.no i etterkant av rådsmøtet.</p> <p><i>Vedtak: Innkallelse og dagsorden godkjent</i></p>
2/2023	<p>Endring i strukturen på program for Salg, service og reiseliv, Vg2</p> <p>Solveig Eldegard la frem sak om strukturen på programområdet Salg og reiseliv Vg2.</p> <p><u>Bakgrunn for saken:</u> Nettverket for Salg, service og reiseliv i Trøndelag har diskutert strukturen på programområdet. Diskusjonen handler i korte trekk om inndelingen av programområdene på Vg2 er optimal, og om programområdene gir opplæring i de fagene elevene ønsker seg og sikter seg inn på videre i opplæringsløpet.</p> <p>Rådet var positive til å vurdere om strukturen på Vg2 (salg og reiseliv, og service, sikkerhet og administrasjon) er optimalt inndelt. Det ble foreslått å sette ned en arbeidsgruppe som vurderer dagens situasjonsbilde, inkludert fordeler og ulemper ved dagens inndeling.</p> <p><i>Vedtak: Rådet setter ned en arbeidsgruppe som skal vurdere dagens inndeling på vg2. Arbeidsgruppen består av Guro Myklestul (Kommunal- og distriktsdepartementet), Aud Westgaard Hultberg (Skolenes landsforbund), Thomas Nordli Andersen (KS – skoleeier) og Terje Mikkelsen (LO – Norsk Arbeidsmandsforbund). Arbeidsgruppa legger frem sin vurdering i møtet 23. mars.</i></p>
3/2023	<p>Vurdere dagens kriterier for kryssløp</p> <p>Med bakgrunn i Meld. St. 21 (2020-2021) Fullføringsreformen – Med åpne dører til verden og fremtiden, er Udir i oppdrag 2023-002 Justering av kriteriene for kryssløpsordningen bedt om å justere kriteriene for å opprette nye kryssløp i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen.</p> <p>Det er fastsatt to kriterier som grunnlag for å vurdere forslag om å opprette nye kryssløp: felleskomponenter og faglig fordel. Begge kriteriene må oppfylles for at kryssløpet skal kunne opprettes. De faglige rådene har blitt bedt om å beskrive a) hvordan dagens kriterier blir forstått i sektor og b) hvordan dagens kriterier fungerer når rådene vurderer søknader om å etablere kryssløp. Fristen for å gi innspill til Udir er 24. februar.</p> <p>Rådet vurderer at de to kriteriene for å vurdere opprettelse av nye kryssløp forstås i sektor og fungerer godt. Det fremheves at arbeidslivets behov bør veies tyngst når en vurderer opprettelse av nye kryssløp. Rådet er også opptatt av at målet er å få flest mulig fagarbeidere ut i arbeid, og at hensynet til den enkeltes ønsker må ivaretas. Dette må imidlertid ikke gå utover den faglige integriteten, og kriteriet om felleskomponenter er derfor også viktig.</p> <p><i>Vedtak: AU formulerer svar basert på diskusjon i rådet. Svaret sendes til rådet for godkjenning, før det sendes til Udir innen 24. februar.</i></p>

4/2023	<p>Forskriftsbestemmelser godkjenningsordningen for utenlandsk fagopplæring (Oppdrag fra HK-dir)</p> <p>HK-dir har fått i oppdrag å utrede forskriftsbestemmelser og utvidelsesplan for godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Oppdraget følger opp Meld. St. 21 (2020-2021) <i>Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden</i>, og mål om å videreutvikle godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring.</p> <p>HK-dir ønsker innspill fra faglige råd på følgende spørsmål:</p> <p>1. Godkjenningsarbeid og mobilitetsverktøy baserer seg i økende grad på kvalifikasjoners læringsutbytte som avgjørende faktor, i stedet for innsatsfaktorer som omfang og utdannings struktur, fordi dette setter fokus på hva en person kan utføre etter endt utdanning. Kan man overføre dette prinsippet til HK-dirs godkjenningsordning for utenlandsk fag- og svennebrev?</p> <p>2. Vitnemål og karakterutskrifter gir ikke tilstrekkelig informasjon om praktisk opplæring til å vurdere dette innenfor dagens godkjenningskriterier, Har faglige råd innspill til hvor langt HK-dir skal strekke seg for å fremskaffe denne informasjonen?</p> <p>3. I hvilken grad ser ditt faglige råd på muligheten for godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og svennebrev, å se til hvordan andre godkjenningsordninger for utdanning på andre nivå foretar vurdering av utenlandsk utdanning? Se presentasjonen</p> <p>4. Har faglige råd andre innspill dere mener er viktige for godkjenningsordningen i fremtiden?</p> <p>I rådets fagområder er utbredelsen av medarbeidere med fagbrev tradisjonelt relativt lav. Rådet ønsker derfor å svare på spørsmålene om godkjenningsordningen for utenlandsk fagopplæring på et mer prinsipielt grunnlag. Rådet mener det er positivt med flere utenlandske fagarbeidere i Norge, som har fått sine fagbrev godkjent i Norge. Rådet stiller seg positive til at en vurderer læringsutbytte når en godkjenner utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Samtidig er rådet av den oppfatning at praktisk opplæring er en særs viktig og avgjørende del av opplæringen frem mot fag- og yrkeskompetanse. Rådet mener utenlandsk fag- og yrkesopplæring som godkjennes må ha legitimitet i bransjen, og dette bør være et viktig premiss før en eventuell utvidelse.</p> <p>Vedtak: AU formulerer svar basert på diskusjon i rådet. Svaret sendes til rådet for godkjenning, før det sendes til HK-dir innen 20. februar.</p>
5/2023	<p>Modulstrukturert opplæring - Læreplaner på innspillsrunde</p> <p>HK-dir og Udir har i oppdrag å modulstrukturere opplæringen for voksne i grunnopplæringen. Nye modulisererte læreplaner i de tretten lærefagene som inngår i det pågående modulforsøket trer etter planen i kraft fra 1. august 2024. Fra Salg, service og reiseliv er Salgsfaget er involvert i første trinn.</p> <p>Fra 16. januar – 27. februar er læreplanene på innspillsrunde. Sentrale spørsmål i innspillsrunden er hvorvidt voksenperspektivet er godt ivaretatt, og om læreplanene legger til rette for en god og systematisk norskopplæring parallelt med opplæring i fagene.</p> <p>De faglige rådene med fag i forsøket bes om å vurdere om de ønsker å spille inn på læreplanutkastene. Vi ber også medlemmer i de faglige rådene om å informere deres nettverk om at læreplanene er på innspillsrunde.</p>

	<p>For FRSSR er det to læreplaner det er aktuelt å gi innspill på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Læreplan i norsk og samfunnskunnskap modulstrukturert - Læreplan i salgsfaget modulstrukturert <p>Frist for å gi innspill 27. februar</p> <p><i>Vedtak: Rådet sender ikke eget høringssvar, men rådsmedlemmene vurderer selv om de spiller inn på veiene av egen organisasjon. Rådsmedlemmene informerer og oppfordrer sitt nettverk til å spille inn på læreplanene via innspillsverktøyet.</i></p>
6/2023	<p>Støtte til implementering av modulstrukturert opplæring</p> <p>Våren 2023 skal Udir og HK-dir vurdere behovet for særlige støtteressurser og andre tiltak for å sikre god implementering av FOV (forberedende opplæring for voksne), VOV (videregående opplæring for voksne) og kombinasjonsløp. Veilednings – og/eller støtteressurser skal bidra til at arbeidet med modulstrukturert opplæring er tilpasset skolen og bedriftenes behov.</p> <p>De faglige rådene er bedt om å svare på følgende spørsmål:</p> <p><i>1. Hvilke støtte- og veiledningsmateriell vil lærebedriftene ha behov for når de skal ta i bruk de modulstrukturerte læreplanene?</i></p> <p>Rådet mener det vil være viktig med god informasjon om hva modulstrukturert opplæring er og innebærer. Rådet anbefaler at det gjøres rede for hvordan modulstrukturert opplæring skiller seg fra andre opplæringsveier for voksne. Dette vil bidra til en entydig forståelse av ordningen, og en felles forståelse av bedrifters, instruktører og faglige ledere sin rolle i denne type opplæringsform.</p> <p><i>2. Hvilke kompetansehevende tiltak har instruktører og faglig ledere behov for? Hvordan bør disse tilbudene organiseres/tilrettelegges for målgruppen?</i></p> <p>Rådet anbefaler kompetansepakker som et implementeringstiltak. Disse bør ikke være for store, men heller av mindre omfang og konkrete. Kompetansepakkene bør være digitale og lett tilgjengelig. FRSSR mener de faglige rådene bør gis anledning til å komme med innspill på utforming og innhold av kompetansepakkene.</p> <p><i>3. Er det behov for særskilte tiltak rettet mot enkelte lærefag/utdanningsprogram?</i></p> <p>Rådet har ingen kommentarer til dette</p> <p><i>Vedtak: AU formulerer svar basert på diskusjon i rådet. Svaret sendes til rådet for godkjenning, før svaret sendes til Udir innen 24. februar.</i></p>
7/2023	<p>Utviklingsredegjørelsene</p> <p>Sekretariatet for de faglige rådene arbeider med en videreutvikling av utviklingsredegjørelsene. Den endelige bestillingen om utviklingsredegjørelsene vil foreligge i mai 2023. For å muliggjøre jevnlig dialog om utformingen av bestillingen bes det om at de faglige rådene oppnevner 2 kontaktpersoner som kan bidra med innspill til spørsmålsformuleringer, arbeidsmetodikk og verktøy for samhandling. Udir inviterer i første omgang til et innspillsmøte om hvordan vi kan jobbe sammen om utviklingsredegjørelsene 6. mars.</p> <p><i>Vedtak: Laila Berge og Tor Svarva oppnevnes til å være kontaktpersoner i forbindelse med forarbeidet frem mot utviklingsredegjørelsene.</i></p>
8/2023	<p>Orienteringssaker:</p>

- **Per Inge Bergan orienterer om møte med Ola Borten Moe og innspill til stortingsmelding om profesjonsutdanning.**
Rådet vil vurdere å sende et felles høringssvar når stortingsmeldingen er ute på høring. Det er forventet at meldingen vil sendes på høring fra rundt påsketider og fram mot sommeren.
- **Oppdrag om opplæringstilbud for de som ikke får læreplass**
Udir har fått i oppdrag å utarbeide forslag til forskriftsregulering om opplæringstilbudet til de som ikke får læreplass.
- **Tilskudd til læremiddel i smale fagområder**
Læremiddelutviklere kan søke om penger til utvikling av læremidler. For fag- og yrkesopplæringen er tilskudd til såkalte smale fagområder aktuelt. Læremiddelutviklere kan søke støtte til å lage nye læremidler eller til å revidere eksisterende læremidler. Fristen for å søke tilskudd til utvikling av læremidler er den 17. mars.
- **Praksiskandidateksamen**
Utdanningsdirektoratet og HK-dir har levert svar på oppdragsbrev 2022-005 om å utrede eksamensordningen for praksiskandidater med mål om å gjøre den mer fleksibel. Vedlagt sakspapirene lå svaret fra Udir og HK-dir.
- **Oppdrag om å utarbeide en plan for gjennomgang av fag- og timefordelingen i videregående opplæring.**
Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – Med åpne dører til verden og fremtiden* varsler at det skal gjøres en gjennomgang av fag- og timefordelingen. Som et første ledd i dette arbeidet har KD gitt Udir i oppdrag å utarbeide en plan for gjennomgang av fag- og timefordelingen i videregående opplæring.
- **Høring NOU 2022: 13 – Med videre betydning**
NOU 2022: 13 er ute på høring. Link til NOUen [her](#). Se særlig del 3 kap. 10 om videreutdanning for yrkesfaglærere. Link til å gi høringsinnspill [her](#). Frist for å gi høringssvar er 28. februar. SRY har nedsatt en arbeidsgruppe som utarbeider høringssvar på vegne av SRY.
- **Sluttrapport fra forskningsprosjektet GrunnDig og webinar om bruk av digital teknologi i skolen mandag 13. februar 14:30-15:45**
I samarbeidsprosjektet GrunnDig (Digitalisering i grunnopplæring: kunnskaper, trender og framtidig forskningsbehov) er målet å få oversikt over forskning og erfaring innen digitalisering i grunnopplæringen. Sluttrapporten er nå publisert og UiS og Udir inviterte til et webinar om bruk av digital teknologi i skolen den 13. februar.
- **Nylig publisert statistikk**
- [Fagvalg i videregående opplæring 2022–23](#)
- [Elevtall i videregående skole – utdanningsprogram og trinn](#)
- [Overganger i videregående skole 2022 - Flere yrkesfagelever følger normert progresjon fra vg2](#)
- **Oppsummering fra fellesmøte FR-AU og Udir 18.1.23**
- [Oppsummering her](#)
- **Møtedatoer**
Minner om datoene for rådsmøtene våren 2023:
- 23. mars (Teams. Var tidligere satt opp som tentativ, men er nå obligatorisk)
- 26. april (Teams)
- 1. juni (fysisk)

	Forslag til vedtak: Sakene tas til orientering
9/2023	Eventuelt <ul style="list-style-type: none">- Per Inge Bergan løftet frem en utfordring om eksamen ved sin skole. Sensor har fått 5 timer til å vurdere 30 elever. Problemstillingen dreier seg om dette er gode nok rammer. Rådet mener det kan være uheldig at man ikke har like rammer eller lik form på eksamen rundt om i landet. Vedtak: Saken tas til orientering. Rådet vurderer om saken skal settes på agendaen på et senere tidspunkt. - Celine Berglie orienterte om forespørsel fra FRTEK. FRTEK ønsker å sende inn forslag til kryssløp fra vg1 SSR til vg2 Transport og logistikk, og ønsker i den forbindelse et møte med FRSSR for å diskutere saken. Vedtak: FRTEK kaller in FRSSR-AU til et møte. - Line Stebekk ønsker at rådet ser på og diskuterer kompetansehevingsmulighetene yrkesfaglærere har. Det vises til at NOU 2022: 13 – Med videre betydning er ute på høring, og at denne utredningen tar for seg etter- og videreutdanning for ansatte i barnehage og skole – herunder yrkesfaglærere. Frist for å gi innspill til utredningen er 28. februar. Vedtak: Saken tas til orientering. Rådet vurderer om saken skal settes på agendaen på et senere tidspunkt.